

Diecézne pastoračné centrum pre rodinu Banskobystrickej diecézy
Kňazský seminár sv. Františka Xaverského v Badíne
v spolupráci s Centrom pre rodinu Bratislavskej arcidiecézy

pozýva

kňazov, bohoslovcov, katechétov, laikov pomáhajúcich vo farnostiach
a všetky rodiny, ktoré chcú spoznať a žiť „veľké tajomstvo lásky“ (por. Ef 5,22)

na prednášku s diskusiou

Mons. Renzo Bonetti

**Rodina ohnisko viery,
a farnosť ako miesto služby rodín iným rodinám**
*skúsenosti z projektovania pastoračnej starostlivosti vo farnosti
prostredníctvom služby rodín*

streda, 13. marec 2013, 13:30 - 16:00 hod.
Kňazský seminár sv. Františka Xaverského v Badíne

Kristus a Cirkev*

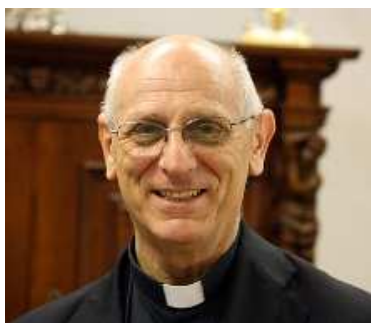
Čo je úlohou rodiny v Cirkvi?

**Poznáme spôsob ako kultivovať
a svojou pastoračnou praxou
rozvíjať milosť, ktorú prijali
manželia vo sviatosti
manželstva?**

*Muži, milujte manželky, ako aj Kristus miluje Cirkev
a seba samého vydal za ňu, aby ju posvätil očistným
kúpeľom vody a slovom. ... Toto tajomstvo je veľké;
ja hovorím o Kristovi a Cirkvi. (por. Ef 5, 25-32)*

Prečo organizujeme seminár? Pretože chceme prijať výzvu Benedikta XVI. zo Svetového stretnutia rodín v Miláne, kde nám veľmi odporúčal aby sme sa v prevencii pred rozvodmi angažovali v systematickom sprevádzaní rodín. Toto robí v spolupráci s mnohými rodinami vo svojej farnosti Mons. Renzo Bonetti.

Don Renzo Bonetti je od r. 2002 farárom vo farnosti sv. Jozefa v Bovolone (Verona - Taliansko), ktorá má 14.500 obyvateľov a 4900 domácností. Za miestneho farára, bol menovaný po siedmich rokoch služby riaditeľa „Národného centra pre pastoračnú starostlivosť o rodinu“ Konferencie biskupov Talianska. Spolu s 30 ďalšími kňazmi z rôznych častí Talianska, začal vo svojej farnosti realizovať model farskej pastorácie nazvaný „Farnosť – rodina“ odporúčaný Biskupskou komisiou pre rodinu a život. Chcel si v realite klasickej farnosti vyskúšať účinky bohatého učenia Cirkvi, ktoré siaha až k roku 1980, ku Sv. otcovi Jánovi Pavlovi II., ktorý povedal:

"Rodina je základným objektom evanjelizácie a katechézy v Cirkvi, ale súčasne je aj jej nevyhnutným a nenahraditeľným subjektom: aktívnym činiteľom. Práve z tohto dôvodu, že je subjektom, nie je určená na to, aby len zotrvala v Cirkvi a čerpala z jej zdrojov, ale aby budovala Cirkev v jej základnom rozmere ako malá domáca cirkev. Rodina si musí byť vedomá svojej misie, svojho poslania v rámci Cirkvi a musí mať účasť na tejto misii" (z homílie Jána Pavla II. pri príležitosti otvorenia V. synody biskupov *O úlohe kresťanskej rodiny v modernom svete*, 26. septembra 1980)

To, čo don Renzo Bonetti videl počas svojho pôsobenia ako riaditeľ Národného centra pre rodinu v Ríme, bol fakt, že v aj napriek obrovskému pokroku zaznamenanom v cirkevnom učení ohľadom spirituality manželstva, a prehĺbeniu pohľadu na "milosť služby" udelenú vo sviatosti manželstva, v praxi rodiny v Cirkvi nenašli svoje vhodné pastoračné postavenie. Manželské páry možno aj boli povolávané k väčšej spolupráci pri rôznych pastoračných aktivitách, na druhej strane môžeme konštatovať, že ak sa manželský pár zaoberá, napríklad dávaním katechéz vo farnosti, čo je isto veľké znamenie pre komunitu, v skutočnosti to ešte nevyplýva z tej milosti ktorú chceme zdôrazniť, pretože je to služba, ktorá rovnako ako mnoho ďalších, pochádza z milosti sviatosti krstu a nie z milosti sviatosti manželstva.

Začiatok realizovania projektu „Rodina – cirkev“, ktorý nám don Renzo prichádza predstaviť bol práve tu - v otázke: **Čo je úlohou rodiny v Cirkvi? Čo je to "jej rolou", konštitutívne a nenahraditeľne, aby mohla byť Cirkev budovaná na pevnom základe?**

- *Je to otázka plodnosti a výchovy detí?*
- *Je to snád' angažovanie sa v sociálnej oblasti a v podpore prorodinnej politiky?*

Ak by tomu tak bolo, tak potom sa aj tak nevysvetľujú dôvody pre sviatosť manželstva, pretože dokonca aj slobodná matka môže vzdelávať a svedčiť o viere svojmu synovi. Aj slobodný muž sa môže snažiť žiť v súlade vierou a má sa zasadzovať v prospech spravodlivej rodinnej politiky. Ján Pavol II. naproti tomu vo vyššie uvedenom citáte vyzdvihuje špecifiká rodiny, ktorá pochádzajú zo špecifickej milosti vyplývajúcej zo sviatosti manželstva: "malá cirkev" je pravá „domáca cirkev“. **Poznáme spôsob ako túto milosť v našich rodinách kultivovať a svojou pastoračnou praxou rozvíjať?** Kresťanskí manželia teda môžu pochopiť svoju úlohu v Cirkvi iba v tom prípade, ak sú, ako napísal pápež, "subjektom" Cirkvi ... vedomí si svojho poslania v Cirkvi a majú účasť na jej misii.

Don Renzo Bonetti vo svojich katechézach používa rozličné pomôcky, ktoré sú dostupné aj u nás. Ukážku z jednej katechézy nájdete tu: <http://youtu.be/sj4cUSkWdRw>. Viac sa dozviete na stránkach www.misterogrande.org

* Vysvetlenie obrazu, ikony Ženícha a Nevesty

Celá ikona nám ponúka a poukazuje na adoráciu toho, kto pozerá na obraz tajomstva Krista a Cirkvi. Toto tajomstvo zostupuje z neba a pokrýva zhora Zem. Zostupuje ako tajomstvo Trojičnej lásky, vyjadruje sa trojitým rytmom. Vystupuje z ruky Otca, ktorý požehnáva. Cez Ducha Svätého, ktorý je vo forme holubice a jednoty Krista a Cirkvi. Zhora, na oblúku, alebo cherubínov korunuje toto mystérium tajomstvo a o ňom spieva neprestajnú chválu, slávu a formuje dúhu večnej zmluvy. Dole, stvorenie, ktoré je symbolizované ako vyprahnutá ale aj rozkvitnutá zem, vyjadruje raj, ktorý sa stal púšťou. V tom raji, ktorý sa stal púšťou sú dva vrchy, ktoré vystupujú po stranách a ktoré predstavujú starú a novú zmluvu. Celé dejiny spásy sú vyjadrené týmto údolím, v ktorom srdce prahne a je vyfarbené a vysvietené ako mystérium Krista a Cirkvi.

V strede, v srdci tejto ikony, na sédese, ktorý veľmi výrazne vstupuje do nášho pohľadu, sedia na jednom tróne Kristus v sláve a Panna nevesta Mária (obaja označení nápisom Kristus a Matka Boha). Všetko zjavuje prvky božskej slávy, v tom istom čase, okamihu oslávenia, ktoré je darované človekovi, skrze milosť. Aureolou oslávený a korunovaný Kristus predstavuje svoju prirodzenosť: Ja Som, ktorý Som. Vzťahuje sa to na ono prahnúce údolie, kde Boh zjavuje svoje meno, ktoré je nepreskúmateľné... a teraz je v živom tele svojho Syna. Meno, ktoré je napísané zlatým písmom, na červenom podklade, vyjadruje krv mučeníctva a svedectva, daru Krista pre Cirkev. Pri tom štóla, ktorá zostupuje po jeho oslávenom pravom ramene, predstavuje symbol kňazstva, ako daru lásky... Farba oblečenia indikuje podstatnú slávu Vteleného a Zmŕtvychvstalého Slova ktoré zlato plášťa vyvyšuje Jeho ako Boha a Pána. Panna, Matka Cirkev a Mária v tom istom momente sa javí oblečená do priestranného plášťa, ktorý z neba zostupuje na zem, a je to tajomstvo osláveného ženícha. Modré oblečenie hovorí o farbe zbožstvenia zatiaľ čo červený plášť berie dar Krista na kríži a prijíma tento dar lásky. Pravou rukou Mária ukazuje na srdce a pečatuje duchovné prijatie do daru lásky od ženícha a vyjadruje to so svojou ľavou rukou, ktorou prijíma Eucharistiu. Eucharistia, ktorá je ústredným srdcom celej ikony, predstavuje nebo a zem a zjednocuje ich v úžasnej harmónii. V nej Kristus daruje Cirkvi svoje srdce i život. Ona ako taká ho prijíma, pričom sa necháva úplne formovať Ním samým, a je darom pre celú zem. Plášť Matky Cirkev sa rozprestiera zo Slávy až na tento svet a odtiaľ vytvára schodíky lásky, ktorými vystupuje k večnému rozmeru Zmŕtvychvstalého ženícha. Tento plášť milosrdenstva, ktorý Boh daruje ľudstvu v Tele svojho Syna a v dare svojej Krvi stelesňuje v sebe ľudskú lásku ženícha a nevesty. Napĺňa ho a znova ho daruje vykúpeným pre ľudstvo (je to znázornené maličkými ikonami na červenom plášti...) a sprítomňuje ho ako sviatosť tej istej lásky Ježiša pre Cirkev. (FC 131)

Ľudská láska je naplno vyjadrená jednotou Krista a Cirkvi. Je vyjadrená prvkami nežnosti a osobným vzťahom. Panna, Matka, Cirkev je v objatí svojho Ženícha: „jeho ľavica je pod mojou hlavou a jeho pravica ma objíma“ (Pies 2,6) . A na rameno Ženícha jeho Nevesta kladie svoju hlavu „ tam spočíva a navzájom sa povzbudzujú a potešujú. To je podstatný znak nežnosti – je to syntéza Veľpiesne a sú to znaky Boha pre človeka a znaky človeka pre Boha. Ruka Otca, ktorá zostupuje zhora a žehná v Kristovi a v Cirkvi, je naplnenie toho pôvodného požehnania muža a ženy. Ona je z neho, on je z Boha. Preto človek zanechá svojho otca i svoju matku, teda telo z ktorého sa narodil a sa zjednotí so svojou ženou, vytvorí jedno telo v ktorom sa naplní tajomstvo osobného zjednotenia ktorý z tela vystupuje do neba. Je to jazyk Boha a jazyk človeka.

Jazyk Boha, ktorý zanechal svoju slávu a neváhal nechať sa volať bratom. Je to jazyk Syna, ktorý sa nepridŕžal svojej rovnosti s Bohom (Flp 2,6), ale daroval sa svojej Cirkvi (Ef 1,23), obmyl ju vo svojej Krvi a zjednotil ju vo svojom Tele (Ef 5,21- 32). Tak sa ukazuje pôvodný úmysel Otca s ľudstvom, ktorý požehnáva muža a ženu. Je účasťou slávy Boha na vzťahu Krista a Cirkvi. Slovo, ktoré zostúpilo z neba povoláva k jednote. Plášť lásky Márie-Cirkvi poukazuje na prirodzenosť a povahu manželstva a indikuje na poslanie manželov. Oni sú v Cirkvi, sú pre svet, sú aktualizáciou veľkého tajomstva, ktoré bolo darované ľudstvu. Maličké ikony, ktoré sú na plášti Márie - Cirkvi, ukazujú to isté objatie a intimitu, ktorá je na veľkej ikone. A pretože malá rodinná Cirkev je znakom, je účasťou, je predstavením, sprítomnením a aktualizáciou toho istého tajomstva lásky, ktorá zjednocuje Krista a Cirkev.

¹ Spoločenstvo medzi Bohom a ľuďmi sa definitívne dovršuje v Ježišovi Kristovi, Ženíchovi, ktorý miluje ľudstvo a dáva sa mu ako Spasiteľ, keď sa spája s ním ako so svojím telom... ktorú Ježiš Kristus koná na kríži za svoju nevestu Cirkev. V tejto obete sa plne odhaľuje plán, ktorý Boh uložil do ľudskej prirodzenosti muža a ženy už pri ich stvorení.²⁸ Manželstvo pokrstených sa tak stáva skutočným symbolom novej a večnej zmluvy, potvrdenej Kristovou krvou. Duch, ktorého vylieva Pán, darúva nové srdce a robí muža a ženu schopnými milovať sa tak, ako nás miloval Kristus. Manželská láska dosahuje tú plnosť, ku ktorej je vnútorne určená, totiž nadprirodzenú manželskú lásku (caritas), ktorá je vlastným a špecifickým spôsobom, ktorým sa manželia zúčastňujú na láske samého Krista, obetujúceho sa na kríži, a sú povolani, aby v nej žili.... Právom svedčí Tertulían krásnymi slovami o veľkosti a kráse tohto manželského života v Kristovi: "Ako by som vedel opísať blaženosť takého manželstva, ktoré Cirkev spája, Eucharistia potvrdzuje, požehnanie pečatuje, anjeli ohlasujú a Boh Otec schvaľuje? Aké jarmo to majú dvaja veriaci spojení v jedinej nádeji, v jedinej poslušnosti a v jedinej službe!... Krstom sa muž a žena stávajú raz navždy účastníkmi na novej a večnej Zmluve, zásnubnej zmluve Krista s Cirkvou. A práve pre toto nezmazateľné zapojenie sa povznáša a zahŕňa dôverné spoločenstvo manželského života a lásky, ktoré ustanovil Stvoriteľ,³¹ do zásnubnej lásky Krista, podporovanej a obohacovanej jeho výkupnou silou. ... Mocou sviatostnej povahy svojho manželstva manželia sú navzájom spojení nerozlučiteľným putom. Tým, že navzájom k sebe patria, vyjadrujú prostredníctvom sviatostného znaku spojenie Krista s Cirkvou.